Minister
Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DHM-VI.054.15.2025
Warszawa, 23 grudnia 2025 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Dotyczy: oświadczenia senatora J. Rusieckiego z 46. posiedzenia Senatu w dn. 27 listopada 2025 r.

Szanowna Pani Marszałek,

przekazuję poniżej odpowiedź na oświadczenie senatora J. Rusieckiego z 46. posiedzenia Senatu w dn. 27 listopada 2025 r. opracowaną w uzgodnieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwem Spraw Zagranicznych.

Z uwagą zapoznałem się z oświadczeniem Pana Senatora, jak i uchwałą Rady Gminy w Waśniowie z 29 października 2025 r. w sprawie stanowiska dotyczącego umowy handlowej Unia Europejska – Mercosur.

Chciałbym podkreślić, że właśnie ze względu na obawy o negatywne konsekwencje dla polskiego sektora rolnego zarówno w uchwale Rady Ministrów z 26 listopada 2024 r., jak i w Stanowisku Rzeczypospolitej Polskiej przyjętym przez Komitet do Spraw Europejskich w dn. 16 października 2025 r. wyraziliśmy sprzeciw w stosunku do umowy z krajami Mercosur[1]. Odnosi się to przede wszystkim do zagrożenia pośredniego w postaci wypierania polskiego eksportu mięsa wołowego i mięsa drobiowego z rynków innych państw członkowskich UE wskazanego również w uchwale Rady Gminy w Waśniowie.

Obecny rząd RP od początku swojego funkcjonowania nie ustaje w działaniach na rzecz zbudowania mniejszości blokującej umowę z Mercosur lub uzyskania poparcia dla takich jej modyfikacji, aby gwarantowała ona wystarczającą ochronę unijnego rynku przed nadmiernym importem produktów rolno-spożywczych z krajów Mercosur.

Podczas prezydencji Polski w Radzie UE przedstawiciele rządu RP wielokrotnie omawiali kwestie umowy UE-Mercosur z szeregiem państw członkowskich UE zarówno na

[1] 26.11.2024 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie negocjacji umowy o wolnym handlu między Unią Europejską a Wspólnym Rynkiem Południa (Mercosur), przedłożoną przez Ministra Rozwoju i Technologii. W uchwale tej Rada Ministrów wyraziła sprzeciw wobec dotychczasowych wyników negocjacji między Unią Europejską a Wspólnym Rynkiem Południa (Mercosur) w obszarze rolnictwa.
16.10.2025 r. Komitet do Spraw Europejskich przyjął Stanowisko RP o treści: „Rzeczpospolita Polska sprzeciwia się przyjęciu decyzji Rady w sprawie podpisania i zawarcia: Umowy o partnerstwie UE-Mercosur (EMPA), Umowy przejściowej w sprawie handlu UE-Mercosur (ITA)".

+48 222 500 123
kancelaria@mrit.gov.pl
gov.pl/rozwoj-technologia

Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

poziomie premiera, ministerialnym, jak i eksperckim. Polska konsekwentnie prezentowała stanowisko spójne z uchwałą Rady Ministrów z 26 listopada 2024 roku, wskazujące, że dotychczasowy kształt negocjowanej umowy handlowej pomiędzy Unią Europejską a państwami Mercosur nie bierze pod uwagę potrzeby zbalansowanego podejścia do konkurencyjności gospodarczej UE, uwzględniającego interesy sektora rolnego. W szczególności Polska wskazywała na konieczność zapewnienia równych warunków konkurencji oraz dostosowania klauzul ochronnych do specyfiki sektora rolnego oraz podnosiliśmy kwestie budowy europejskiego wymiaru bezpieczeństwa żywnościowego.

Przedstawiciele naszej administracji, przy każdej nadarzającej się okazji, informują o stanowisku Polski w sprawie umowy UE-Mercosur przedstawicieli pozostałych państw członkowskich UE i przekonują ich do poparcia podejścia Polski do tej umowy. Przedstawiciele wiodącego w sprawach handlowych MRiT oraz MRiRW szczegółowo poinformowali o zgłaszanych przez Polskę zastrzeżeniach również przedstawicieli Danii, która sprawuje prezydencję w Radzie UE w drugiej połowie 2025 r.

Polska nie ustaje w wysiłkach związanych z przekonywaniem państw członkowskich do potrzeby wprowadzenia zmian do umowy, które zabezpieczą interesy polskiego i europejskiego rolnictwa. Przedstawiciele MRiT i Stałego Przedstawicielstwa RP przy UE na każdym posiedzeniu na forum UE, gdzie poruszane są kwestie umowy UE-Mercosur informują o negatywnym stanowisku Polski w związku z niekorzystnymi postanowieniami tej umowy dla polskiego rolnictwa. Również przedstawiciele MRiRW wielokrotnie informowali o zastrzeżeniach i negatywnym stanowisku do umowy UE-Mercosur na forum instytucji UE, jak również podczas rozmów z reprezentantami instytucji UE oraz innych państw członkowskich UE.

Dzięki m.in. działaniom i stanowiskom prezentowanym przez Polskę i Francję Komisja Europejska przygotowała projekt rozporządzenia ułatwiający wszczęcie postępowań ochronnych w imporcie towarów rolnych z Mercosur oraz ich przyspieszenie. Odnotowaliśmy przedstawienie tego projektu jako krok w dobrą stronę. Jednocześnie uważamy, że proponowane rozwiązania ochronne należy wzmocnić, tak aby dostosować je do specyfiki sektora rolnego. W toku prac na forum Rady UE nasze propozycje poprawek nie zostały uwzględnione. W związku z tym zgłaszane były również za pośrednictwem polskich posłów do Parlamentu Europejskiego w ramach toczących się w tej instytucji prac. Ostateczny kształt omawianego rozporządzenia został ustalony w wyniku międzyinstytucjonalnych negocjacji Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego oraz Rady UE w ramach tzw. trilogu.

Odnośnie poruszonych w uchwale Rady Gminy Waśniów, jak również przez Pana Senatora kwestii związanych ze standardami produkcji, które muszą spełniać polscy i unijni producenci, a którymi nie są związani w równym stopniu producenci z krajów Mercosur – dostrzegamy ten problem i jest on jednym z powodów sprzeciwu Polski wobec umowy UE-Mercosur. Jednocześnie należy pamiętać, że unijne wymogi bezpieczeństwa żywności (lub równoważne) są i wciąż będą musiały być spełniane przez import z krajów Mercosur. Zwracam w tym kontekście także uwagę, że m.in. w odpowiedzi na postulaty Polski Komisja Europejska zapowiedziała w swoim Komunikacie „Wizja dla rolnictwa i żywności" działania zmierzające do objęcia importu z krajów trzecich, w tym z Mercosur, wymogami,

nie tylko w zakresie bezpieczeństwa żywności, lecz również zrównoważonego rozwoju, analogicznymi do tych, które obowiązują unijnych producentów. Komisja Europejska prowadzi też audyty dotyczące przestrzegania norm weterynaryjnych i fitosanitarnych (SPS) na miejscu w krajach partnerskich. Nawiązując do wcześniejszych zapowiedzi, w grudniu 2025 r. Komisja Europejska przekazała m.in., że zamierza zwiększyć liczbę audytów dokonywanych w krajach trzecich oraz zwiększyć efektywność kontroli dokonywanych przez właściwe służby i inspekcje państw członkowskich UE. Ww. działania Komisji Europejskiej Polska monitoruje i traktuje jako idące w dobrym kierunku, aczkolwiek nie w pełni wystarczające dla zmiany naszego stanowiska wobec umowy UE-Mercosur.

Ponadto, Komisja Europejska, w odpowiedzi m.in. na postulaty Polski, zapowiedziała plany utworzenia unijnego funduszu bezpieczeństwa tzw. *Unity Safety Net*, którego środki służyłyby finansowaniu instrumentów wsparcia rolników w razie szeroko rozumianych zakłóceń rynkowych, w tym ewentualnych zakłóceń powodowanych przez umowy handlowe UE z krajami trzecimi. Kwota planowana na fundusz *Unity Safety Net* wynosi w sumie 6,3 mld EUR w okresie Wieloletnich Ram Finansowych 2028–2034. Środki te mają być wykorzystywane do finansowania działań interwencyjnych w przypadku wystąpienia zakłóceń na rynku (np. jako skutek uboczny i nieoczekiwany umowy handlowej, czy w wyniku wzrostu kosztów produkcji lub nagłej zmiany popytu). Dyskusja dotycząca Wieloletnich Ram Finansowych trwa.

W przypadku zakłóceń rynkowych (lub ryzyka ich wystąpienia) powodowanych importem z państw Mercosur Polska będzie interweniowała i mobilizowała Komisję Europejską do podejmowania odpowiednich kroków, w tym do wykorzystywania dostępnych mechanizmów ochrony rynku.

Jeśli chodzi zaś o poruszone przez Pana Senatora „wcześniejsze otwarcie granic z Ukrainą" wyjaśniam, że dzięki naszym staraniom 5 czerwca 2025 r. zakończył się okres pełnej i jednostronnej liberalizacji importu z Ukrainy, który obowiązywał od 4 czerwca 2022 r. (tzw. środki ATM). Obecnie zasady handlu UE-Ukraina podlegają zmodyfikowanym w wyniku przeglądu warunkom handlu w ramach Układu o stowarzyszeniu UE-Ukraina. Są one korzystniejsze i sprawiedliwsze – zarówno z punktu widzenia ochrony rynku rolnego UE, jak i możliwości eksportowych z UE na Ukrainę - niż okres pełnej liberalizacji importu z Ukrainy obowiązujący od 4 czerwca 2022 r. do 5 czerwca 2025 r.

Panie Senatorze, zapewniam, że Rząd RP podchodzi do interesów polskich rolników z należytym szacunkiem, Zabiegamy również o możliwie jak najszerszą realizację tych interesów w dyskusjach na forum UE.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku
Michał Baranowski
Podsekretarz Stanu
/ kwalifikowany podpis elektroniczny /
w Ministerstwie Rozwoju i Technologii

+48 222 500 123
kancelaria@mrit.gov.pl
gov.pl/rozwoj-technologia

Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

Do wiadomości

1. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
2. Ministerstwo Spraw Zagranicznych
3. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

+48 222 500 123
kancelaria@mrit.gov.pl
gov.pl/rozwoj-technologia

Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
Ministerstwo
Rozwoju i Technologii